

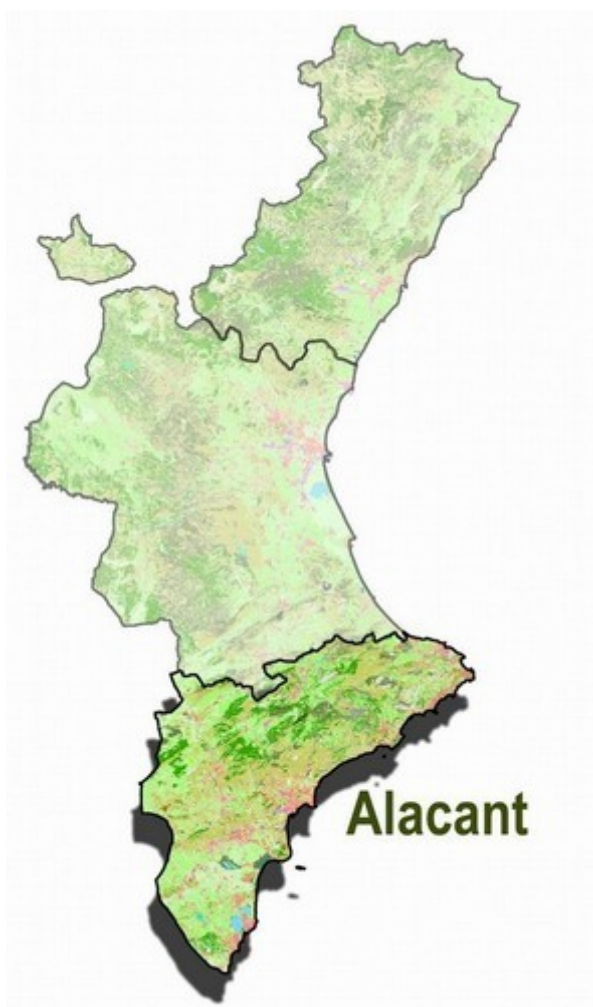

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Agricultura,
Desenvolupament Rural,
Emergència Climàtica
i Transició Ecològica
SOTSSECRETARIA

INFORME MENSUAL CONJUNTURA AGRÀRIA I SEGUIMENT DE LA SEQUERA

GENER 2021

**ESTUDIS AGRARIS
ALACANT**

Índex

1. RESUM.....	4
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS.....	6
2.1. TEMPERATURES.....	7
Hores fred.....	9
Gelades.....	10
2.2. PRECIPITACIONS.....	11
2.2.1. Precipitació any agrícola.....	13
2.3. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒL.....	14
2.4. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (índex de sequera).....	14
2.5. VENT.....	15
3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.....	16
3.1. XÚQUER.....	16
3.1.1. Seguiment d'indicadors d'escassetat.....	17
3.2. SEGURA.....	18
3.2.1. Transvasament Tajo-Segura.....	18
4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS.....	19
4.1. DANYS.....	19
4.1.1. Temperatures.....	19
L'Alt Vinalopó.....	19
Cultius.....	19
4.1.2. Vents.....	20
4.2. SEQUERA.....	21
4.2.1. Situació de les pastures (NDVI).....	21
5. ESTAT DELS CULTIUS.....	22
5.1. CEREALS GRA.....	22
5.1.1. Cereals d'hivern.....	22
5.1.2. Cereals d'estiu.....	23
Arròs.....	23
6.1. FERRATGERES.....	24
Alfals.....	24

1.1. TUBERCLES.....	24
Creïlla.....	24
1.2. HORTALISSES.....	24
Bledes.....	25
Carxofa.....	25
Api.....	26
Albergínia.....	26
Bròcoli.....	26
Carabasseta.....	27
Ceba.....	27
Col.....	28
Floricol.....	28
Espàrrecs.....	28
Espinacs.....	28
Faves.....	28
Encisams i escaroles.....	29
Nap, napicol i xirivia.....	29
Cogombre.....	29
Pimentó.....	29
Julivert.....	30
Tomaca.....	30
Carlota.....	31
1.3. CÍTRICS.....	32
1.3.1. El Baix Segura.....	32
1.3.2. La Marina Alta.....	33
1.3.3. L'Alacantí.....	34
1.3.4. El Baix Vinalopó.....	34
1.4. FRUITERS.....	35
Alvocater.....	35
Magraner.....	35
Nisprer.....	35
1.5. AMETLER.....	36
1.6. VINYA DE TAULA.....	37
1.7. VINYA DE VINIFICACIÓ.....	37
1.8. VIVERS VINYA.....	38
1.9. OLIVERA.....	38

1. RESUM

Atesa la mitjana de temperatures (9,93 °C) comparada amb la mitjana històrica calculada des de 2006, gener pot considerar-se com un mes tèrmicament **normal**, amb unes mitjanes mínimes i màximes també molt pròximes a les seues respectives mitjanes interanuals. No obstant això, analitzant les temperatures al llarg del mes, aquest ha sigut extraordinari, a causa de l'enorme antítesi entre el comportament tèrmic de la primera quinzena, singularment freda, i la segona, inusualment càlida. L'amplitud tèrmica a què s'ha arribat entre les temperatures extremes va ser de 37,3 °C. En les dues meitats del mes es van sobrepassar, tant per dalt com per baix, les línies de tendència tèrmiques històriques. La borrasca Filomena i la tempesta Hortensia van ser les responsables d'aquesta excepcionalitat.

El pas de la borrasca Filomena va deixar les úniques pluges considerables del mes, sobretot al nord-est de la província, on van ser abundants, en alguns punts de la Marina Alta es van superar acumulats de 100 l/m². Amb una precipitació mitjana de 53,73 l/m² enfront d'una mitjana interanual de 47,28 l/m², la qual cosa suposa un 14 % més, es pot considerar gener com un mes **humit**. Amb aquests registres es va atenuar el dèficit pluviomètric de l'any agrícola, tot i que continua amb un valor elevat (55 %).

La principal conseqüència per al camp va ser que les baixes temperatures van alentir el desenvolupament dels cultius hortícoles durant un període i, sobretot, van causar pèrdues de qualitat en el cultiu de la carxofa a causa de l'ennegritament dels capítols. Així mateix, els forts vents que van acompanyar les tempestes van provocar despreniments en cítrics. D'altra banda, cal destacar que tant les baixes temperatures com les pluges van ser substancialment beneficioses per a cultius com l'ametler, la vinya, l'olivera i els fruiters en general. A més, van suposar un increment de les reserves hídriques, un estalvi de regs i la contribució a la necessària acumulació d'hores fred.

Amb les pluges va millorar la reserva d'humitat del sòl i amb això el **balanç hídric**, ja que a final de mes, en les capes inferiors l'aigua disponible per a les plantes es mantenia entre el 40 % i el 60 % a la Marina Alta i entre el 10-20 % en la resta del territori. Amb les precipitacions generalitzades, la **reserva hídrica** tant de la conca del Xúquer com del Segura va millorar i va augmentar en els dos casos al voltant d'un 3 %, de manera que l'aigua embassada respecte de la seua capacitat total va passar a ser d'un 53 % i 39 %, respectivament. El desglaç de la neu caiguda al centre de la Península augura un increment de les reserves hídriques en un futur immediat.

Quant a **hortalisses i tubercles**, a l'Alt Vinalopó al llarg del mes va prosseguir el desenvolupament i la collita d'arrels, alls, col de cabdell i espàrrecs. Els cicles de la carlota i el nap van arribar al final i va començar la preparació del terreny per a la sembra d'un nou cicle. En les àrees hortícoles de la meitat sud de la província va continuar la recol·lecció i el desenvolupament de brassicàcies, encisams, espinacs, ceba, julivert i api, entre altres, a l'aire lliure o en cultiu semiforçat, com és el

cas d'algunes plantacions d'encisams i espinacs. En hivernacle va continuar el normal desenvolupament del pimentó i es van recol·lectar carabassetes i tomaques. Les plantes de creïlla de verdet van començar a esgrogueir quan estava pròxima la seua collita.

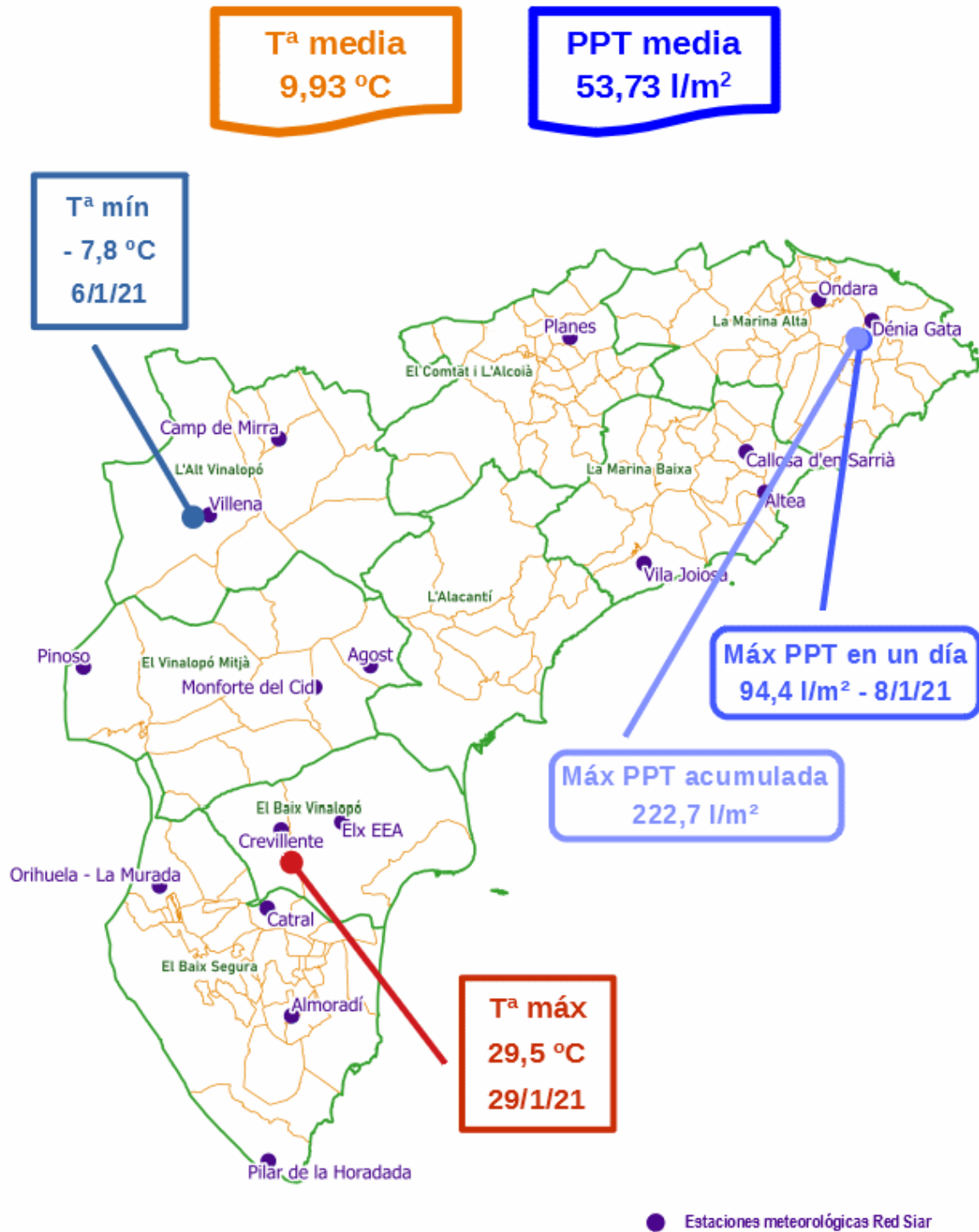
En relació amb els **cítrics**, a la Marina Alta es va mantindre la recol·lecció de mandarina clemenvilla i taronja sal·lustiana, i es va iniciar la d'ortanique, hernandina, nadorcott i taronja nàvel lane late. Al Baix Segura es va prolongar la collita de clemenules, navelina, llima fina i pomelo, va concloure la d'hernandina i va començar la de nadorcott i nàvel lane late.

Pel que respecta als **fruiters**, al llarg del territori es van mantindre les tasques de poda i els tractaments associats. A la Marina Baixa va prosseguir la recol·lecció de la varietat d'alvocat Hass i es van fer tasques d'aclarida de fruits en nispro.

En el cultiu de l'**ametler**, finalitzades la major part de les podes, els arbres de les varietats més primerenques de les zones més precoces van començar a florir afavorits amb les elevades temperatures de la segona meitat de gener. Finalitzada la campanya de **raïm de taula** en tota la província, van continuar les tasques de poda i els tractaments preventius posteriors. Al llarg del mes, va concloure la collita de l'**olivar** en totes les comarques, amb un ventall de rendiments mitjans entre el 20-25 %.

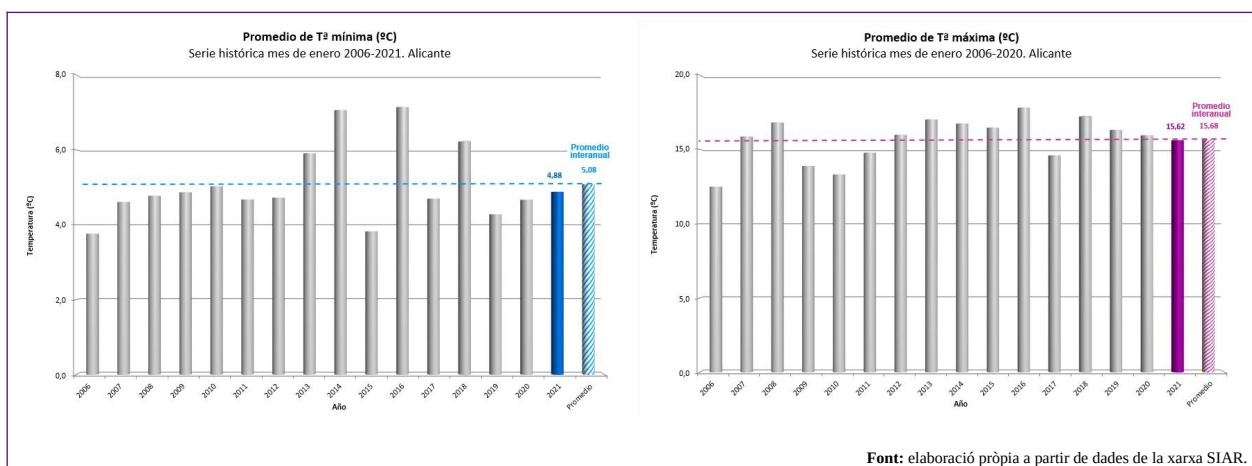
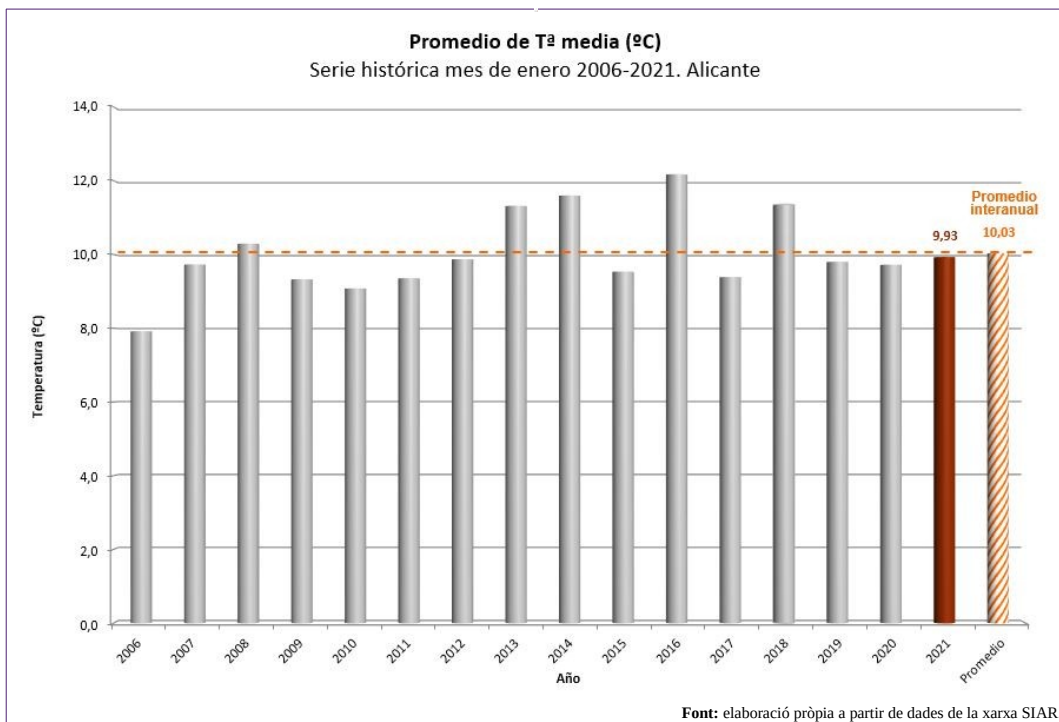
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

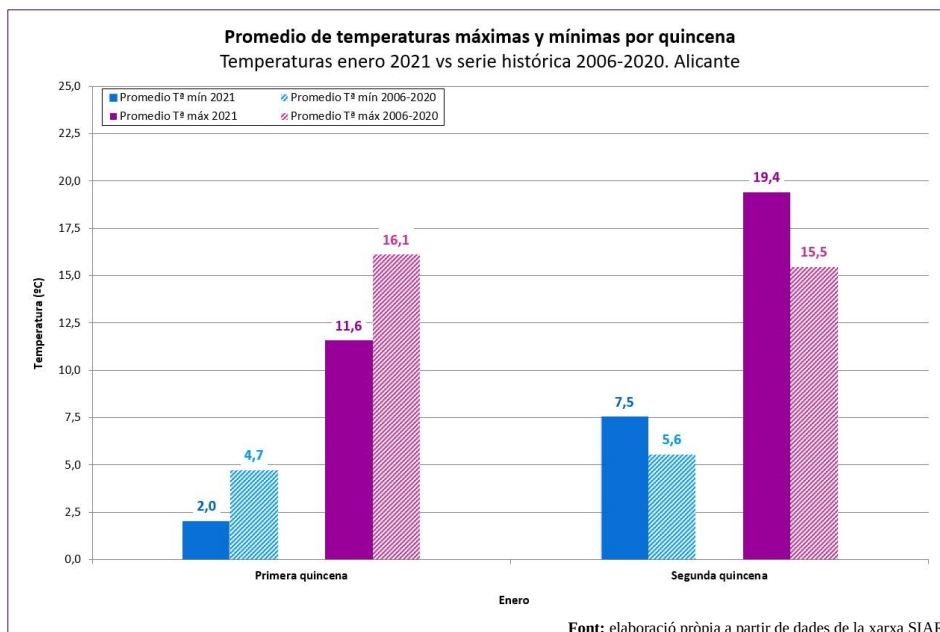
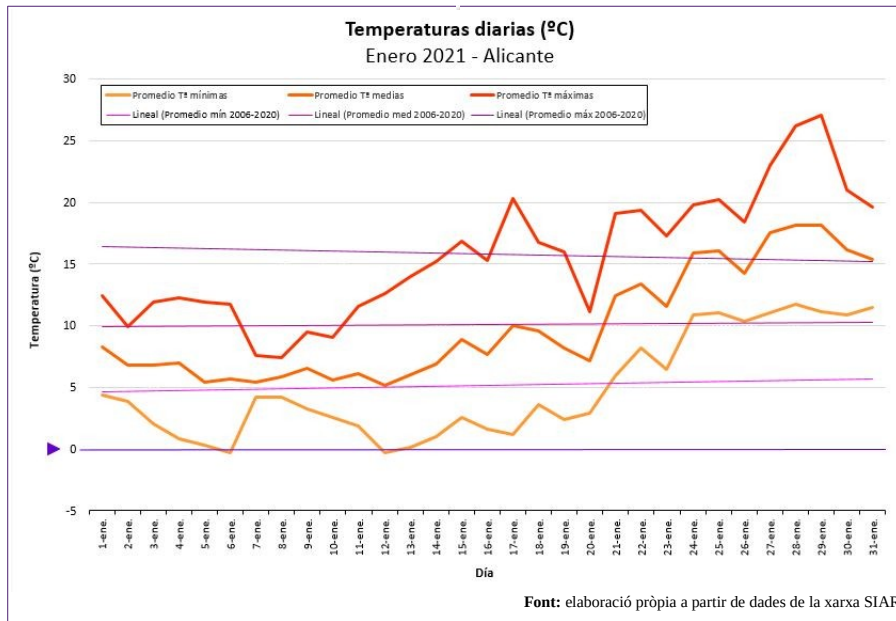
2.1. TEMPERATURES

Gener, a la província d'Alacant, pot considerar-se tèrmicament normal atesa la diferència de només 0,10 °C entre la mitjana històrica prevista (10,03 °C) i la mitjana del mes (9,93 °C). De la mateixa manera, tant la mitjana de les màximes com la de les mínimes es van aproximar a la mitjana del període previst des de 2006.

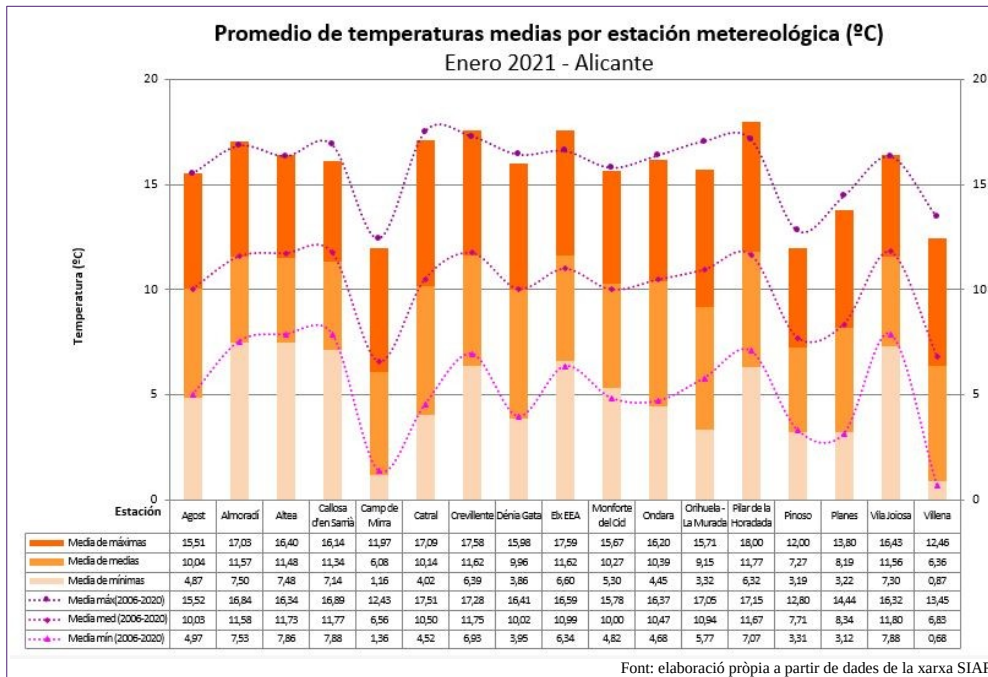

No obstant això, el primer mes de 2021 va ser extraordinari quant a temperatures per l'enorme contrast entre el comportament en la primera quinzena i el de la segona. Les temperatures extremes van passar de ser de -7,8 °C la mínima el dia 6 a Villena a 29,5 °C la màxima el dia 29 a Crevillent, i van arribar a una diferència de 37,3 °C entre els dos valors.

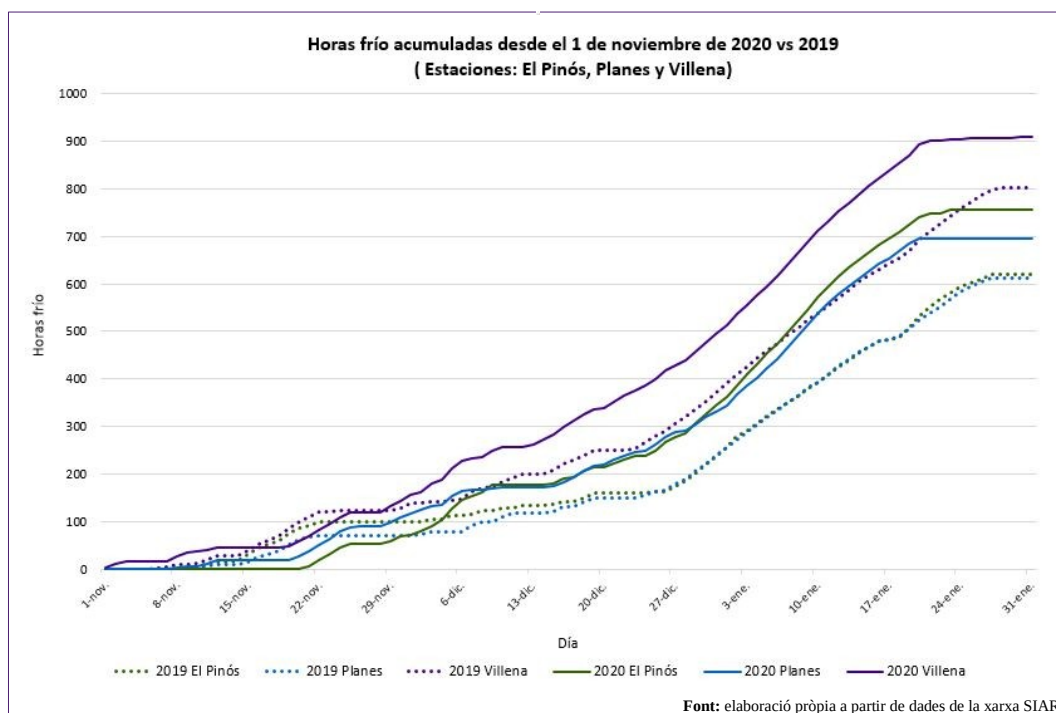

La borrasca Filomena amb temperatures gèlides, en la primera meitat, i el temporal Hortensia amb vents càlids de ponent, en la segona, van ser els responsables de l'amplitud tèrmica.

• **Hores fred**

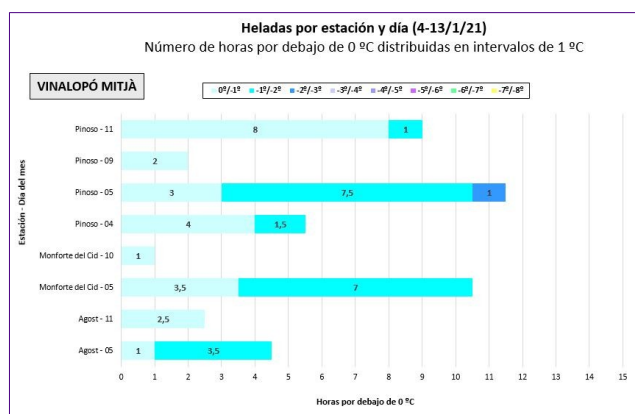
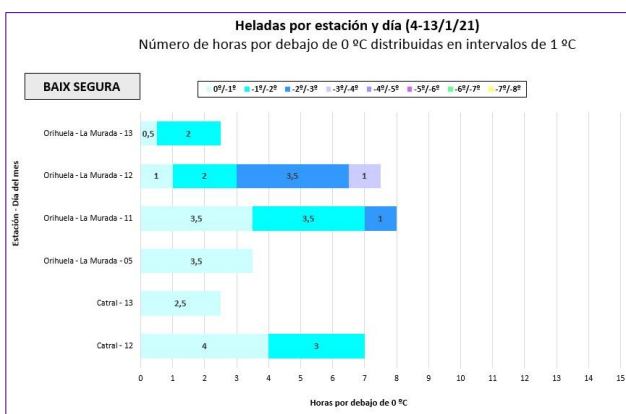
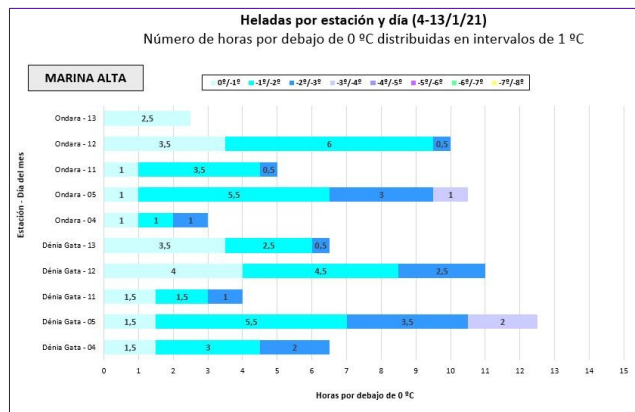
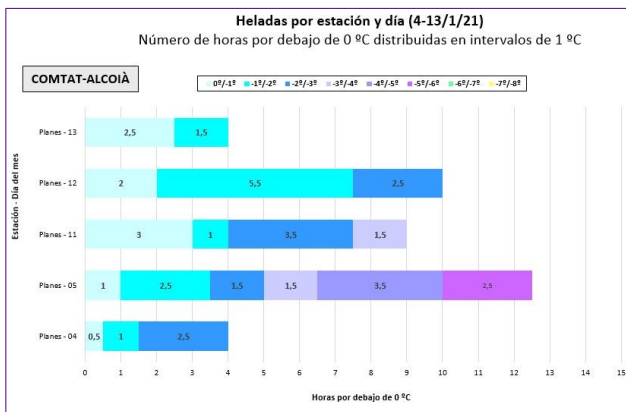
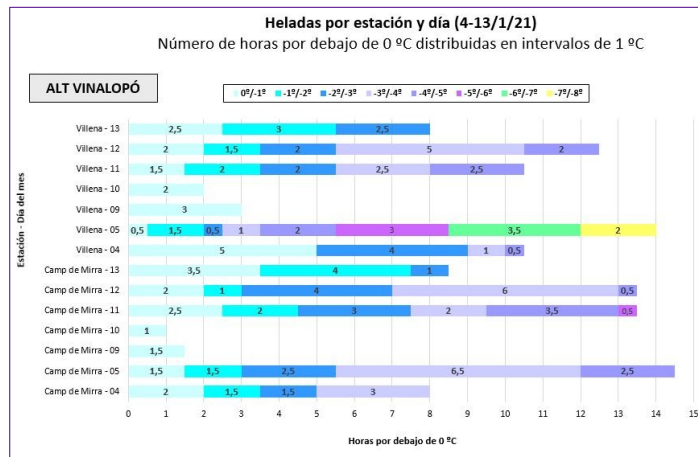
Les hores fred acumulades a 31 de gener en les estacions del Pinós, Planes i Villena van ser 756, 694 i 910, respectivament, la qual cosa suposa un 22 % més que en l'any passat per a la primera i un 14 % per a les altres dues.

• Gelades

Al llarg de la primera quinzena, amb la baixada brusca de temperatures, la Xarxa SIAR va recollir dos episodis de gelades que comprenen els períodes del 4 al 6 i del 9 al 13 de gener. En les gràfiques següents es recull el conjunt dels dos períodes de les diferents estacions agrupades per comarques.

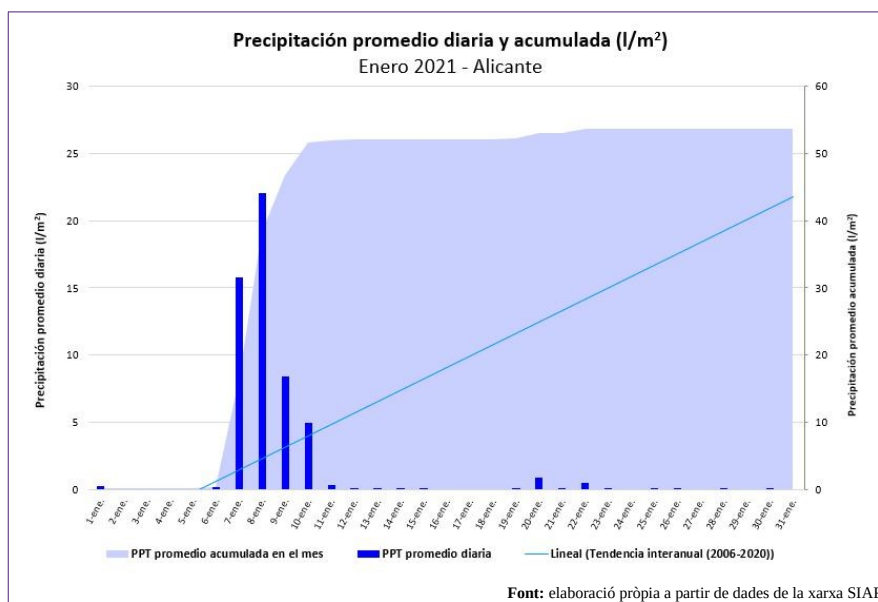
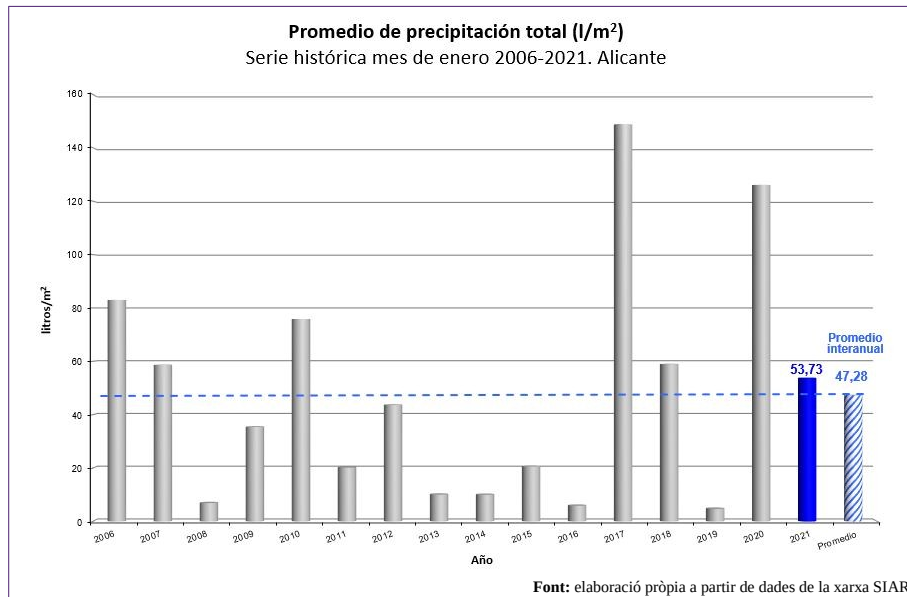

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la xarxa SIAR.

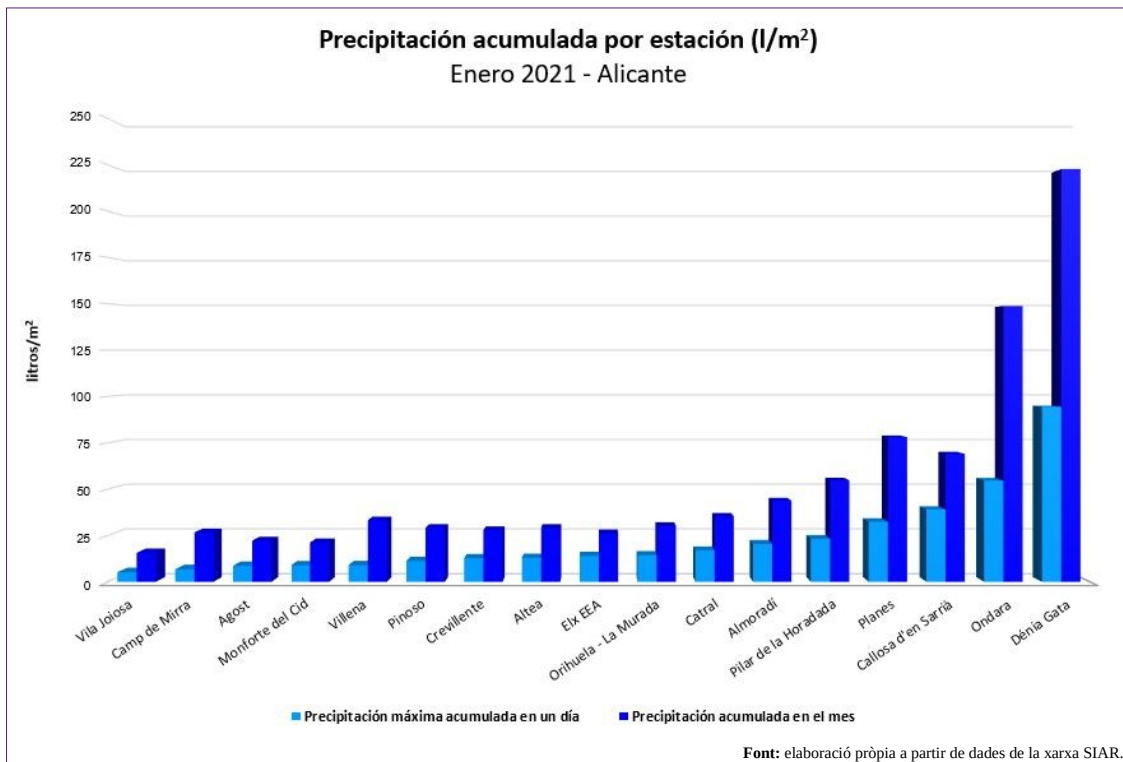
2.2. PRECIPITACIONSⁱ

La influència de la borrasca Filomena a la província va aportar abundants precipitacions, sobretot al nord. En alguns casos, aquestes van ser en forma de neu, principalment a les comarques de l'interior. Es pot dir que gener ha sigut humit, ja que la precipitació mitjana (53,73 l/m²) va sobrepasar un 14 % la mitjana dels últims 15 anys (47,28 l/m²). La quasi totalitat de l'aigua recollida al llarg del mes es va deure al pas de Filomena entre els dies 7 i 10.

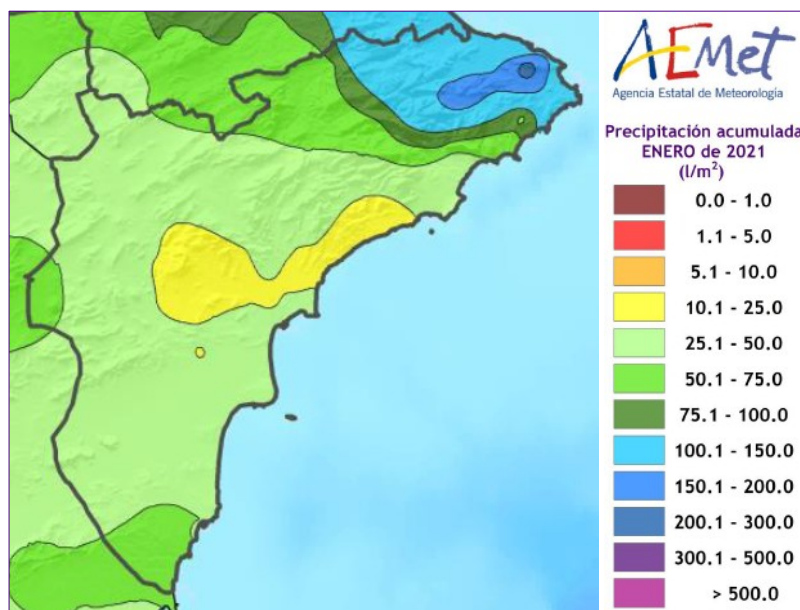

Els registres acumulats més elevats es van correspondre amb les estacions de la Marina Alta, on en alguns casos es van superar els 200 l/m².

Precipitación acumulada (AEMET)

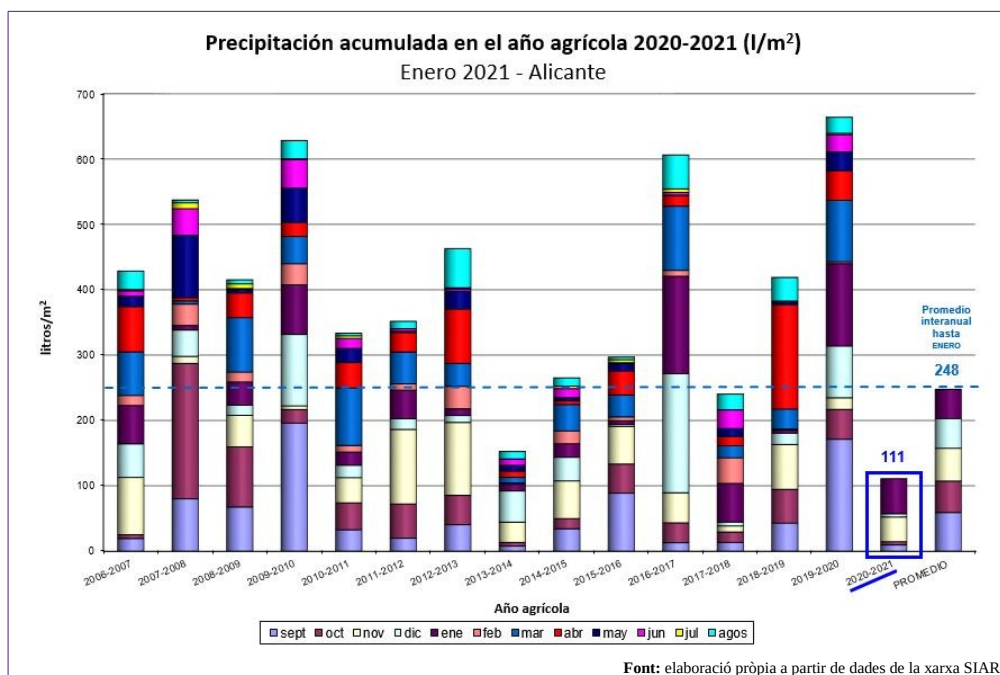

Estació	Precipitació total (l/m ²)	Precipitació màx. en un dia (l/m ²)	ETo (l/m ²)
Agost	53,2	25,5	43,8
Almoradí	63,0	29,2	33,6
Altea	251,7	127,6	35,1
Callosa d'en Sarrià	337,9	194,3	32,6
El Camp de Mirra	122,0	47,8	29,7
Catral	57,0	28,2	32,9
Crevillent	58,1	30,9	31,4
Dénia-Gata	109,3	66,5	30,5
Elx EEA	71,9	39,7	35,4
Monforte del Cid	47,6	22,6	41,2
Ondara	156,2	81,6	29,7
Orihuela - La Murada	104,3	80,4	38,4
Pilar de la Horadada	56,0	25,1	29,0
Pinós, el	54,1	26,7	40,9
Planes	407,5	181,9	28,4
Vila Joiosa, la	76,8	43,4	37,9
Villena	117,4	60,0	33,2

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la xarxa SIAR.

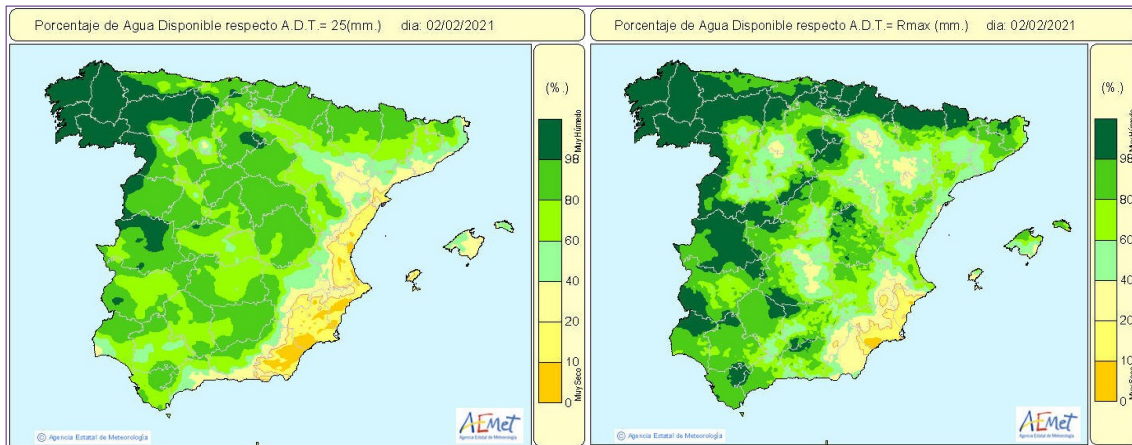
2.2.1. Precipitació any agrícola

Malgrat la bonança pluviomètrica del mes, els períodes secs des de setembre de 2020 fan que el balanç de l'any agrícola fins al moment continue sent molt negatiu respecte de la mitjana històrica, si bé s'ha passat d'un dèficit del 72 % al desembre a un 55 % al gener.

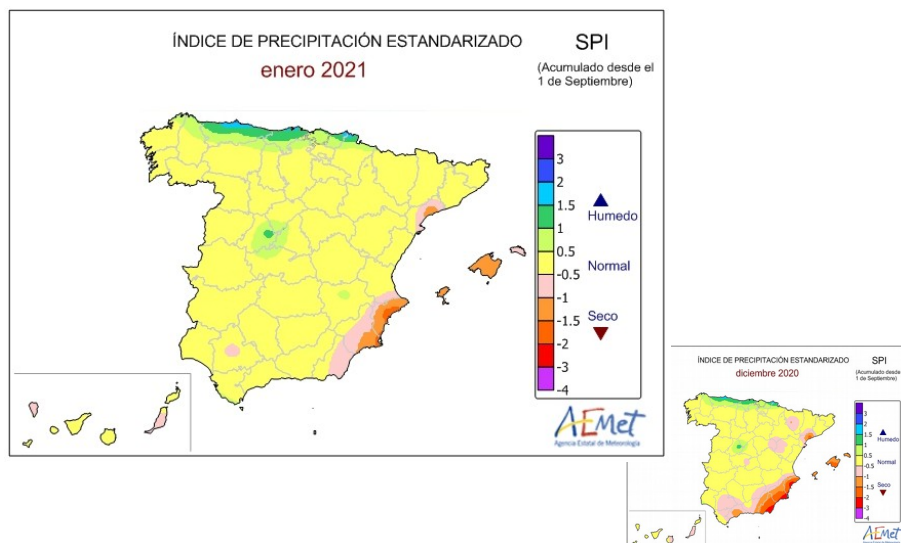
2.3. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒLⁱⁱ

Amb les pluges de principi de mes, va millorar la situació de la reserva d'humitat del sòl de les capes inferiors, ja que a la fi de mes es mantenia l'aigua disponible per a les plantes (AD) respecte de l'aigua total disponible (ADT) entre el 40 % i 60 % a la Marina Alta i entre el 10 % i el 20 % a la resta del territori.

2.4. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (índex de sequera)ⁱⁱⁱ

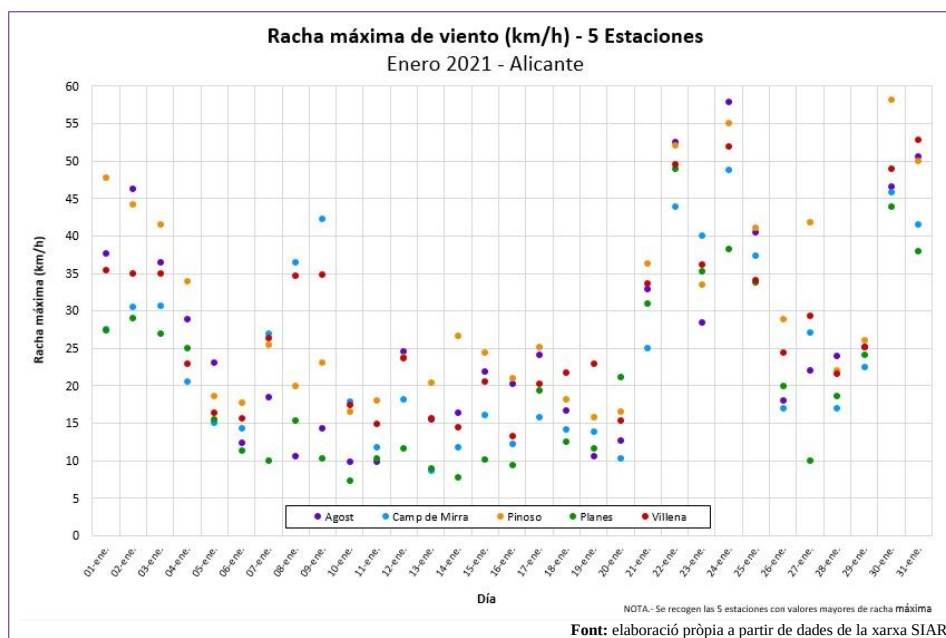
L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) continua reflectint l'escassetat de pluja acumulada des de setembre, encara que va millorar lleugerament, de manera que va passar a ser d'entre -0,5 a -2 vegades la desviació estàndard respecte de la normalitat prenent el conjunt del territori.

2.5. VENT

El vent va ser protagonista l'última setmana del mes, amb especial intensitat i de forma generalitzada el dia 22, si bé les ratxes més elevades es van donar el dia 24.

Estació	Velocitat mitjana (km/h)	Ratxa màxima (km/h)	Dia de ratxa màx.
Agost	7,3	57,9	24/01
Almoradí	5,4	37,4	22/01
Altea	3,8	38,2	22/01
Callosa d'en Sarrià	3,1	35,6	22/01
El Camp de Mirra	6,2	48,8	24/01
Catral	3,8	35,5	22/01
Crevillent	3,1	36,3	22/01
Dénia-Gata	5,1	50,7	22/01
Elx EEA	4,3	35,2	30/01
Monforte del Cid	6,9	42,1	22/01
Ondara	4,5	48,2	22/01
Orihuela - La Murada	5,8	46,2	22/01
Pilar de la Horadada	2,6	24,2	08/01
Pinós, el	11,6	58,2	30/01
Planes	4,7	49,0	22/01
Vila Joiosa, la	4,6	48,2	22/01
Villena	8,5	52,9	31/01

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la xarxa SIAR.

3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS

3.1. XÚQUER

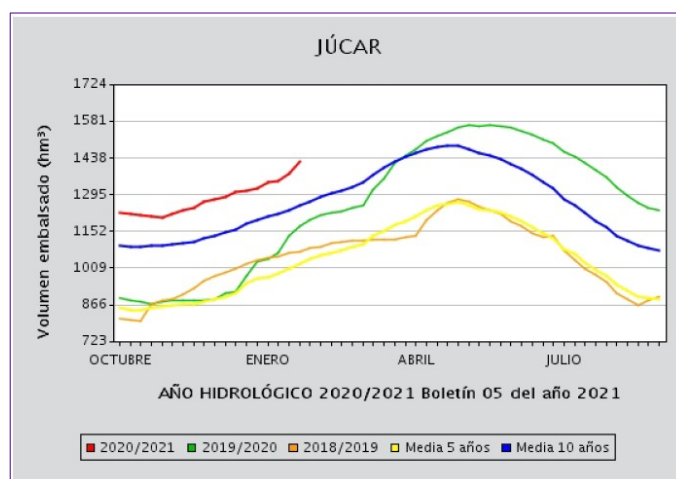
Els embassaments de la província pertanyents a l'àmbit del Xúquer van presentar mínims canvis de volum respecte del mes anterior, de manera que trobaven tots al voltant del 50 % de la seua capacitat.

EMBASSAMENT	Capacitat (hm ³)	Embassat (hm ³) 25/1/21	% S/total	Variació (hm ³) vs. 28/12/20
Sistema Marina Baixa				
AMADÒRIO	15,8	7,18	45,35 %	-0,07
GUADALEST	13,0	7,63	58,75 %	0,31
Sistema Serpis				
BENIARRÉS	27,0	15,83	58,63 %	1,15

Font: comunicat estat embassaments. CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer).

El volum d'aigua del conjunt del sistema d'embassaments del Xúquer va continuar la seua tendència ascendent i va sobrepassar el 50 % de la seua capacitat.

Capacitat total (hm ³)	Embassat el: 25/1/21 (hm ³)	% S./capacitat total
2698	1424	52,8

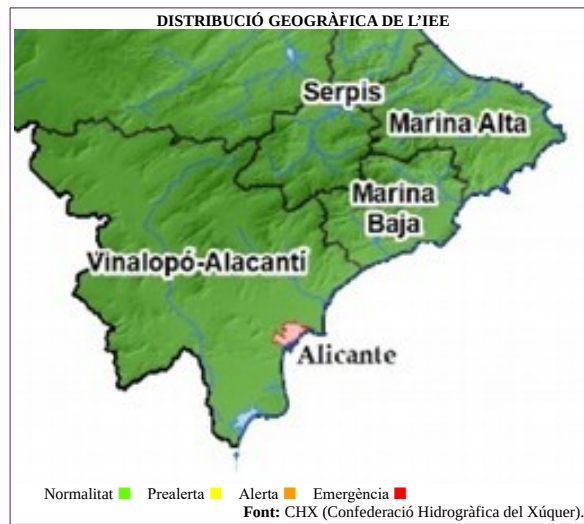

Font: Butlletí hidrològic MITERD

3.1.1. Seguiment d'indicadors d'escassetat^{iv}

Els indicadors d'escassetat de la conca del Xúquer reflecteixen la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de disponibilitat hídrica reduïda. A continuació, es mostra el valor que ha pres l'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE) al llarg d'un any.

La situació de les diverses UTE es mostra en la taula següent, en què es pot observar com totes les unitats territorials de la província van romandre en situació de normalitat.

ÍNDEX D'ESTAT D'ESCASSETAT

UTE	feb-20	mar-20	abr-20	may-20	jun-20	jul-20	ago-20	sep-20	oct-20	nov-20	dic-20	ene-21
UTE 01. Cenia-Maestrazgo	0,74	0,79	0,81	0,89	0,92	0,94	0,95	0,96	0,85	0,88	0,79	0,73
UTE 02. Mijares-Plana de Castellón	0,80	0,79	0,89	0,83	0,86	0,86	0,82	0,72	0,72	0,84	0,78	0,77
UTE 03. Palancia-Los Valles	0,57	0,58	0,65	0,76	0,80	0,74	0,77	0,93	0,82	0,76	0,72	0,83
UTE 04. Turia	0,67	0,73	0,88	0,91	0,92	0,92	0,93	0,93	0,93	0,94	0,92	0,91
UTE 05. Júcar	0,66	0,66	0,74	0,76	0,75	0,72	0,72	0,75	0,73	0,68	0,61	0,67
UTE 06. Serpis	0,71	0,72	0,72	0,73	0,84	0,84	0,91	0,69	0,63	0,57	0,48	0,49
UTE 07. Marina Alta	0,99	0,98	0,87	0,86	0,97	0,97	0,93	0,84	0,53	0,52	0,33	0,34
UTE 08. Marina Baja	0,94	0,88	0,87	0,85	0,86	0,90	0,90	0,84	0,75	0,68	0,58	0,53
UTE 09. Vinalopó-Alacantí	0,92	0,98	0,91	0,94	0,99	0,99	0,93	0,80	0,72	0,78	0,74	0,68

Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

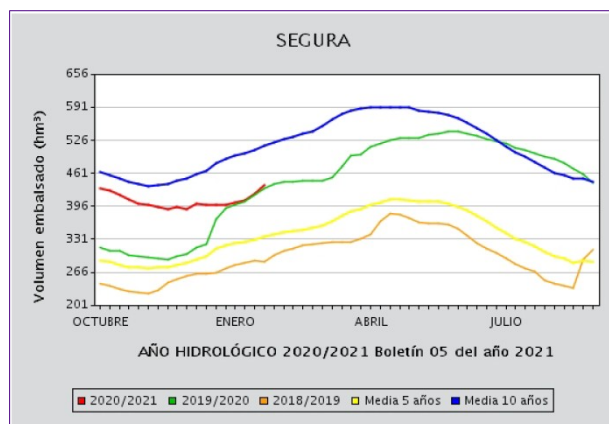
Font: Informe de seguiment de la sequera i l'escassetat en l'àmbit territorial de la CHX.

3.2. SEGURA

El volum del conjunt del sistema d'embassaments del Segura va augmentar lleugerament i es va mantindre per damunt del 30 % de la seua capacitat i de la mitjana dels últims 5 anys.

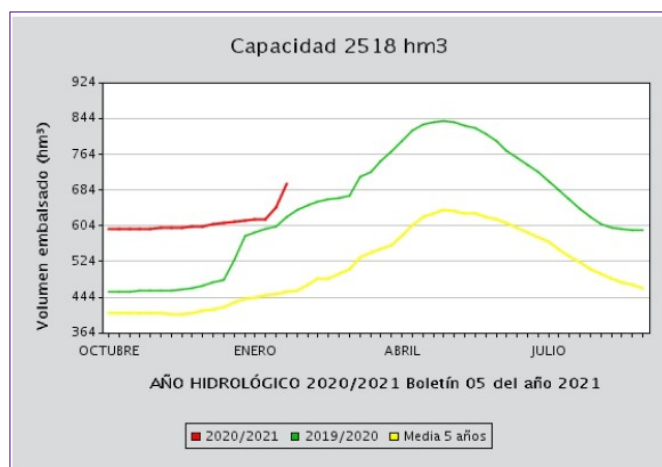
Capacitat total (hm ³)	Embassat el: 25/1/21 (hm ³)	% S./capacitat total
1140	438	38,6

Font: Butlletí hidrològic MITERD.

3.2.1. Transvasament Tajo-Segura

A final del mes de gener les existències del conjunt d'embassaments Entrepeñas-Buendía van arribar als 698 hm³, un 13,8 % més que el mes anterior (613 hm³) i un 53 % més que la mitjana dels últims 5 anys (456 hm³).

Font: Butlletí hidrològic MITERD.

4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS

4.1. DANYS

4.1.1. Temperatures

- **L'Alt Vinalopó**

Hortícoles: les últimes plantacions de **nap** que quedaven per recol·lectar, encara que fora poca superfície, es van veure afectades amb un percentatge de pèrdues pròxim al 80 %. En el cas de la **carlota**, les arrancades de final de cicle també van patir danys en les fulles, la qual cosa va dificultar la collita mecànica; no obstant això, les arrels estaven en perfecte estat. En altres cultius com la col, el napicol o els alls les temperatures tan extremes van paraitzar el cultiu però sense causar més incidències. Als productors els preocupava el retard que s'anava a produir en les sembres programades per al mes per l'excés d'humitat del sòl.

Olivar: les zones productores més afectades van ser aquelles com Beneixama o Biar, on encara quedava una part important de la collita per recol·lectar, aproximadament un 40 %. No obstant això, atés que la majoria de gelades es van produir al centre de la Vall de Beneixama, on la varietat que predomina és primerenca (genovesa), el percentatge de producció afectada d'altres varietats encara per recollir va resultar ser inferior. D'altra banda, en les zones altes el descens de temperatures no va ser tan acusat, per la qual cosa els danys no van ser significatius.

En termes com Cañada o Camp de Mirra quedava al voltant d'un 15 % d'oliva per collir que es va poder veure afectada. En altres municipis com Castalla, Onil, Sax o Villena els danys van ser mínims, ja que pràcticament estava finalitzada la campanya. Les gelades van afectar la qualitat de l'oliva, per la qual cosa l'oli procedent de les últimes partides ja no va poder catalogar-se com a verge extra, amb la consegüent devaluació del preu.

Cereals: l'avena és fins al moment el cereal més afectat, la seua germinació va acusar inicialment l'escassetat d'humitat del sòl perquè va ser el primer que es va sembrar, i després el seu desenvolupament es va parar amb les temperatures extremes, per la qual cosa la nascència està sent irregular; en alguns casos s'ha optat per ressementar aquestes parcel·les amb ordi. En la resta de cereals caldrà esperar l'evolució.

- **Cultius**

De manera global, una de les conseqüències principals de la notable baixada de temperatures en la primera quinzena de gener va ser l'alentiment dels cultius hortícoles.

Carxofa: sens dubte, ha sigut en general l'hortalissa més afectada per les gelades, encara que, en conjunt, el percentatge de pèrdues de producció no constitueix un valor elevat. No obstant això, sí que ha sigut significativa la proporció de collita en la qual es va reduir la qualitat dels capítols per enfosquiment de les bràctees, la qual cosa va conduir la producció a segones qualitats o a indústria. Segons zones, es podria parlar de valors des del 30 % fins al 75 % de peces afectades.

Brassicàcies, encisams, escaroles i faves: encara que les incidències no van ser generalitzades, sí que hi ha hagut reports puntuals d'algun d'aquests cultius afectats per la caiguda de les temperatures.

Enfosquiment de les bràctees de carxofa (Elx). Font: OCA del Baix Vinalopó.

4.1.2. Vents

Els **cítrics** han sigut essencialment els cultius més castigats per les fortes ratxes de vent de principi i, sobretot, final de mes. Les varietats amb més despreniments a la Marina Alta van ser ortanique i lane late, amb algunes parcel·les puntuals que van arribar fins al 20 % de pèrdues. A l'Alacantí les que van resultar més afectades van ser Chislett i nadorcott, i van arribar a trobar-se en alguns casos aïllats fins al 35 % dels fruits en terra. També cal destacar la pèrdua de qualitat pel ramejat dels fruits.

En alguna plantació de l'Alacantí el vent també va perjudicar el cultiu de **carxofes**, encara que sense més pèrdues més enllà de la reducció de la qualitat dels capítols.

Ortanique (Orba)

Lane late (Orba)

Caiguda de fruits en cítrics. Font: OCA Marina Alta.

4.2. SEQUERA

Tot i les pluges de gener, algunes en forma de neu, el balanç de l'any agrícola continua sent molt baix, si bé el dèficit pluviomètric s'ha recuperat un poc des de desembre, al gener va ser d'un 55 % davant de la mitjana interanual presa des de 2006. De fet, aquesta escassetat de precipitacions que patim es reflecteix en l'índex de vegetació recollit en l'apartat següent, el qual es va mantindre en nivells òptims al llarg del passat any agrícola, però en aquest ha començat amb nivells, si no crítics, sí preocupants.

4.2.1. Situació de les pastures (NDVI)¹

El mes d'octubre va començar el Pla 2020 de l'assegurança de compensació de pastures d'Agroseguro, en el qual es calcula l'índex de vegetació per a les diferents comarques. Com es pot observar en la taula següent, l'escassetat de pluges en el segon semestre de 2020 ha posat en situació compromesa l'abundància i el vigor de la vegetació en algunes comarques, especialment en la central.¹

	JULIO 20	AGOSTO 20	SEPTIEMBRE 20	OCTUBRE 20	NOVIEMBRE 20	DICIEMBRE 20
CENTRAL						
MARQUESADO						
MERIDIONAL						
MONTAÑA						
VINALOPO						
	Por encima de la media	0 Entre la media y el estrato 1	2 Estrato 1, 2	4 Estrato 3, 4	Sin cobertura	Sin datos

Fuente: <http://agroseguro.es/atencion-al-cliente/consultas-de-rendimientos-indices-y-otras-medidas/consulta-indices-vegetacion-seguros-por-teledeteccion>

¹ Denominació segons el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

5. ESTAT DELS CULTIUS

5.1. CEREALS GRA

5.1.1. Cereals d'hivern

Al **Comtat** i a l'**Alcoià**, el cereal es trobava entre els estadis principal 10 (1a fulla travessant el coleòptil), 11 (1a fulla desplegada) o 13 (3 fulles desplegadas), depenent de la data en la qual es va fer la sembra. A l'**Alt Vinalopó**, les precipitacions de principi de mes van ser beneficioses per a aquest grup de cultiu, les sèmres d'ordi van germinar i s'hi va apreciar un bon desenvolupament. No obstant això, la nascència de l'avena es va veure compromesa d'una banda per l'escassetat d'humitat en el sòl en el moment de la sembra, ja que va ser el primer cereal a sembrar-se, i, posteriorment per les temperatures extremes, per la qual cosa està sent irregular i en alguns casos s'ha optat per ressemar les parcel·les d'ordi. En la resta de cereals caldrà esperar a veure com evolucionen.

Al **Baix Vinalopó**, a causa de les precipitacions del mes anterior i de principi de gener, els conreus i les sèmres es van fer més tard de l'habitual. A l'**Alacantí** es va intensificar l'activitat de cultiu i la preparació de terrenys per a prosseguir amb les sèmres. A la **Marina Baixa**, es va observar l'inici de la nascència en algunes parcel·les, encara que l'escassetat de pluges l'ha condicionada. A la **Marina Alta**, el blat va arribar a l'estadi 15 de formació de fillols.

(Agres). **Font:** OCA del Comtat-Alcoià.

(Villena). **Font:** OCA de l'Alt Vinalopó.

Germinació desigual (Biar)

Cereals

5.1.2. Cereals d'estiu

- Arròs

La marjal de Pego va romandre parcialment inundada.

Arrossars parcialment inundats. [31/12/20]

Arrossars parcialment inundats. [04/2/21]²

Font: Observació de Sentinel-2 (Agriculture, based on bands 11, 8, 2).

Fangueig en arròs (Pego). **Font:** OCA Marina Alta.

² A causa de les condicions meteorològiques de final del mes de gener, la imatge correspon a la primera setmana de febrer.

6.1. FERRATGERES

- **Alfals**

Al Baix Vinalopó el cultiu va presentar un bon desenvolupament per les pluges de les primeres setmanes i les diverses plantacions escalonades van créixer amb normalitat.

(Orihuela). Font: OCA: el Baix Segura

(Elx). Font: OCA Baix Vinalopó.

Alfals

1.1. TUBERCLES

- **Creïlla**

Al Baix Vinalopó, al llarg de la segona quinzena, la major part de la creïlla de verdet es trobava al final del cicle, amb la part aèria assecant-se pròxima a la recol·lecció.

1.2. HORTALISSES

En les zones hortícoles de l'**Alt Vinalopó**, va continuar el normal desenvolupament d'arrels com la carlota i el nap, els cicles de les quals van arribar a la seua fi, així com el napicol i la xirivia, a més d'all, col de cabdell i espàrrecs.

Pel que fa a la meitat meridional de la província, que abasta des del **Vinalopó Mitjà** fins al **Baix Segura** passant pel **Baix Vinalopó**, va continuar el desenvolupament i la recol·lecció dels cicles tardorencs de diversos tipus de cols, carxofes, múltiples varietats d'encisams, espinacs, api, julivert i faves. Així com plantacions en hivernacle de pimentó i carabasseta en el límit sud del territori. Al Baix Segura, en diverses parcel·les, una vegada finalitzat el primer cicle de cultiu de tardor-hivern, es va preparar el terreny per a iniciar el segon cicle.

La climatologia va ser la gran protagonista en aquest grup de cultiu, que va alentir el desenvolupament de les plantes amb el brusc descens de temperatures durant la primera quinzena del mes, a més dels danys externs generalitzats en el cultiu de la carxofa amb l'enfosquiment de les bràctees, com ja s'ha comentat en l'apartat de danys.

- **Bledes**

Va prosseguir la recol·lecció en les principals comarques productores situades al sud de la província.

- **Carxofa**

Tant al Baix Segura com al Baix Vinalopó, les plantacions es trobaven en plena collita. Un elevat percentatge de la producció va patir les gelades i les baixes temperatures causades després del pas de la borrasca Filomena; no obstant això, aquests danys no van afectar les plantes ni l'interior dels capítols, les afeccions es van localitzar en l'exterior d'aquests amb l'ennegriment de les bràctees, la qual cosa va depreciar el valor de la producció que va haver de destinar-se a segones qualitats o a la indústria.

Al Vinalopó Mitjà, Novelda, quasi totes les plantacions són de carxofa tipus calicó que van continuar recol·lectant-se. No hi va haver gelades significatives, únicament xicotets danys en part del primer tall que han devaluat comercialment la carxofa, que ha passat a ser de segona qualitat.

A l'Alacantí, va prosseguir la collita durant tot el mes. El cultiu no s'ha vist afectat per les gelades, que van ser lleus, però si pels vents esdevinguts que van depreciar la qualitat final de part dels capítols.

(Alacantí). Font: OCA de l'Alacantí.

(Elx). Font: OCA del Baix Vinalopó.

Carxofa

- **Api**

A les comarques del sud, continua el desenvolupament del cultiu i la recol·lecció escalonada segons el moment de la seua plantació.

- **Albergínia**

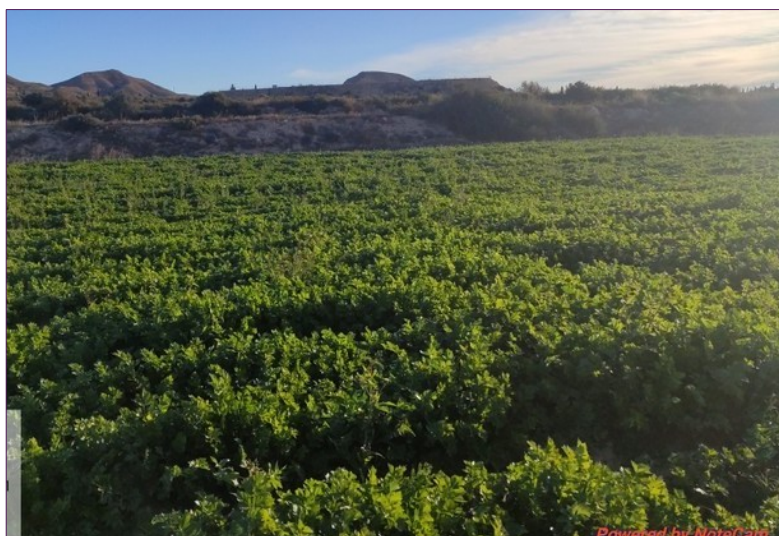
Al Baix Vinalopó, amb la campanya molt avançada, es van acusar deficiències de color i de disminució de grandària, amb predomini dels calibres P-M.

- **Bròcoli**

Va prosseguir la recol·lecció en la meitat meridional de la província. Les baixes temperatures de la primera quinzena van alentir el cultiu d'una banda, però, d'altra, van afavorir la compacitat de les capces, que es van tallar amb grandària inferior de gra així com de diàmetre. En algunes zones baixes del Baix Vinalopó, les gelades de principi de mes van causar danys puntuals, principalment per pèrdua de qualitat. La pujada de temperatures en la segona meitat del mes va reactivar el desenvolupament del cultiu i va incrementar la disponibilitat de peces per a tall i la seua grandària.

Al Vinalopó Mitjà, es va recollir el primer cicle de les parcel·les dels principals municipis productors, Aspe i el Fondó de les Neus, i ja es van iniciar les labors de preparació per a futures plantacions.

A l'Alt Vinalopó, la campanya va concloure a principi de mes. A l'Alacantí, va prosseguir el desenvolupament de les plantacions i la recol·lecció, sense veure's afectades per les inclemències meteorològiques.

Api (Sant Vicent del Raspeig). Font: OCA de l'Alacantí.

Bròcoli (Algorfa). Font: OCA del Baix Segura

- **Carabasseta**

En els hivernacles del Baix Vinalopó, la collita del cicle iniciat a l'octubre es trobava ja molt avançada, per la qual cosa la producció per a tall va disminuir i la qualitat es va reduir amb la presència de peces irregulars. Al Baix Segura a penes hi va haver disposició de baies.

- **Ceba**

Al Vinalopó Mitjà, es va mantindre la recol·lecció de ceba tendra a Aspe. En diversos punts del Fondó de les Neus i d'Aspe es van fer noves plantacions al llarg del mes. En les parcel·les plantades al desembre es van aplicar tractaments contra el míldiu.

Al Baix Vinalopó, les plantacions escalonades de final de l'estiu van prosseguir el seu desenvolupament sense novetat amb els bulbs ja visibles engrossint.

Tractament contra míldiu en ceba. Font: OCA del Vinalopó Mitjà.

- **Col**

A l'Alt Vinalopó, va continuar la recol·lecció amb rebutjos significatius causats per l'elevada incidència del pugó de la col (*Brevicoryne brassicae*). Al sud es van succeir els talls de col llisa i arrissada amb una compacitat irregular perquè davant de la demanda es van avançar. El pes mitjà de les peces va oscil·lar entre 1,5-2 quilos per a la llisa i 1,3-1,5 per a l'arrissada.

- **Floricol**

A les comarques del sud el descens de temperatures va reduir la disponibilitat de tall quasi al 50 % fins a la tercera setmana, a partir de la qual es va incrementar amb l'ascens d'aquestes. No obstant això, el fred va millorar tant la compacitat com la coloració, per la qual cosa els rebutjos en magatzem que es van acusar el mes anterior es van reduir considerablement. El pes mitjà de les peces va variar entre 1,5 i 1,8 quilos.

- **Espàrrecs**

A l'Alt Vinalopó el cultiu va mantindre el seu desenvolupament vegetatiu.

- **Espinacs**

Al Baix Vinalopó les plantacions de final de tardor en túnels i semiforçat van créixer i es van desenvolupar sense problemes. A mitjan mes es van aportar els primers regs a les sembres primerenques a l'aire lliure a la zona de l'Altet.

- **Faves**

Al Baix Vinalopó, les baixes temperatures de la primera quinzena de gener van alentir el desenvolupament dels fruits i van ocasionar algunes lesions en les baines ja desenvolupades i falta de quallat, encara que de manera molt localitzada. En general, les pluges i el fred van ser positius i van aportar vigor al creixement del cultiu.

Faves (Elx). Font: OCA del Baix Vinalopó.

- **Encisams i escaroles**

Al Baix Vinalopó les plantacions en túnels de varietats baby leaf i multileaf per a tall van créixer i es van desenvolupar sense problemes. Al Baix Segura va prosseguir la recol·lecció de varietats com iceberg, romana o little gem, en alguns casos el període de descens temperatures va afectar les fulles exteriors de les peces.

Encisams (Pilar de la Horadada). Font: OCA del Baix Vinalopó.

- **Nap, napicol i xirivia**

A l'Alt Vinalopó va finalitzar la recol·lecció de nap i xirivia. Les plantacions de nap pendents de collir van patir danys per gelades. Van continuar les arrancades de napicol, les temperatures tan extremes en van paraitzar el cultiu però sense causar danys. Va començar la preparació del terreny per a les noves sembres de xirivia i napicol.

Al Baix Vinalopó van prosseguir les sembres de naps i xirivies mentre els cultius de fi de tardor es trobaven amb bon desenvolupament i es van iniciar les primeres collites a final de mes.

- **Cogombre**

La qualitat dels fruits recol·lectats va anar disminuint amb formes irregulars i calibres xicotets fins a la tercera setmana en la qual va concloure la campanya.

- **Pimentó**

Al camp de Pilar de la Horadada, al Baix Segura, va continuar el creixement i desenvolupament de les plantacions de pimentó en hivernacle iniciades al desembre.

Pimentó (Pilar de la Horadada). Font: OCA del Baix Vinalopó.

- **Julivert**

Es van fer noves sembres a mitjan mes mentre les plantacions d'estiu i tardor van arribar a un bon desenvolupament vegetatiu i es van anar segant. Sembla haver remés la infestació de males herbes indicada en mesos anteriors.

(Elx). Font: OCA Baix Vinalopó.

(Alacant). Font: OCA l'Alacantí.

Julivert

- **Tomaca**

Tant al Baix Vinalopó com al Baix Segura es va produir un alentiment de la maduració causada per la baixada de temperatures que es va reactivar posteriorment en les principals varietats en recol·lecció, Daniela i costellada.

Les plantacions en hivernacle de l'Alacantí van prosseguir el seu normal desenvolupament amb algunes incidències en les estructures a causa dels forts vents i afeccions en el cultiu derivades de la climatologia. A conseqüència del vent de ponent, es va produir un repunt d'oïdi i les precipitacions van augmentar lleugerament la presència de *Botrytis cinerea*, encara que en cap dels dos casos van afectar la producció.

- **Carlota**

Les últimes remeses per recol·lectar van experimentar danys en les fulles per les gelades, la qual cosa va dificultar l'arrancada mecànica, però no van afectar l'arrel, que va presentar bones condicions. Es van emprendre les labors de preparació del terreny per a les noves sembres.

1.3. CÍTRICS

1.3.1. El Baix Segura

Esp. a	Varietat	Recol·lecció ^b			Observacions
		1	15	30	
MR	Clemenules	C	C	C	Cap a final de mes, amb la campanya pràcticament finalitzada i la fruita excessivament madura, van augmentar les lesions per pixat a causa de les pluges de les setmanes prèvies.
MR	Clemenvilla		I	C	A final de mes s'havia recol·lectat el 60 % de la producció.
MR	Hernandina	I	C	FF	La poca superfície d'aquesta varietat a la comarca es va recol·lectar al llarg del mes.
MR	Nadorcott		I	C	El ritme de recol·lecció va anar augmentant fins a final de mes.
TR	Navelina	C	C	C	A final de mes, el 90 % de la collita estava recol·lectada. En les primeres setmanes, es van apreciar rascades pels vents que van acompanyar les tempestes.
TR	Nàvel lane late			I	La recol·lecció va començar a final de mes amb alguns fruits ramejats pels vents d'aquestes setmanes.
LL	Llima fina	C	C	C	Al llarg del mes, es va recol·lectar a arbre net i a final d'aquest el 60 % de la collita estava recollida, amb una mitjana de rebutjos d'entre el 20-25 %.
PO	Pomelo star ruby	C	C	C	A final de mes el 80 % de la producció estava recol·lectat.

a. Espècie: MR (mandariner), TR (taronger) i LL (llimera).

b. Estat de la recol·lecció a principi (1), mitjan (15) i final (30) de mes: I (inici de la recol·lecció), C (la recol·lecció continua) i F (fi de la recol·lecció).

Llima fina (Orihuela). Font: OCA del Baix Segura.

1.3.2. La Marina Alta

Van prosseguir les podes en navelina i Marisol en les zones més precoces i van finalitzar les aplicacions d'helicids per a reduir la proliferació de bavoses. El vent de final de mes va causar despreniments en gran part de la clemenvilla pendent de recol·lectar i en algunes parcel·les d'ortanique. Els danys per rascades en nàvel lane late van ser destacables.

Esp. a	Varietat	Recol·lecció ^b			Observacions
		1	15	30	
MR	Clemenvilla	C	C	C	Les precipitacions de principi de mes van paraitzar temporalment els talls de la poca producció que quedava per recol·lectar, que principalment eren parcel·les de patró Cleòpatra. A final de mes estava quasi conclosa la campanya.
MR	Hernandina		I	C	Es va iniciar la recol·lecció a mitjan mes a bon ritme. En algunes parcel·les els fruits presentaven alteracions per pixat.
MR	Nadorcott		I	C	En les parcel·les més precoces la recol·lecció es va iniciar a arbre net.
MR	Ortanique	I	C	C	A mitjan de la segona setmana del mes va començar la recol·lecció. Els vents de la segona quinzena van provocar algunes caigudes.
TR	Navelina	C	F		Entre mitjan i final de mes va concloure la campanya.
TR	Sal·lustiana	C	C	C	Va prosseguir la recol·lecció iniciada al desembre. A final de mes el percentatge de collita era molt elevat.
TR	Nàvel lane late	I	C	C	En les zones més precoces va començar la recol·lecció a arbre net.

a. Espècie: MR (mandariner), TR (taronger) i LL (limerà).

b. Estat de la recol·lecció a principi (1), mitjan (15) i final (30) de mes: I (inici de la recol·lecció), C (la recol·lecció continua) i F (fi de la recol·lecció).

Ortanique (Benimeli). Font: OCA Marina Alta.

1.3.3. L'Alacantí

El 15 de gener va finalitzar la recol·lecció de clemenvilla. En varietats com murcott, Chislett, i robí València es van fer tractaments per a la pell i per a previndre l'abscisió. En alguns emplaçaments de la comarca, la varietat nadorcott va patir els forts vents de final de mes, que li van causar caigudes i defectes en la pell per ramejat. Va prosseguir la recol·lecció de llima fina.

Lane late (Alacant). Font: OCA de l'Alacantí.

1.3.4. El Baix Vinalopó

Es va mantindre la recol·lecció de taronges Washington i Newhall mentre va començar la de navelate i lane late a final de mes, així com la de mandariners híbrids. Cal indicar que les precipitacions van millorar lleugerament el calibre de les varietats de mandariners que encaraven la recta final de la seua recol·lecció com la clemenules o la clementina fina. No obstant això, en algunes parcel·les i varietats es van produir lleugeres caigudes de fruits per les baixes temperatures i els vents. Part de la collita de llima fina encara roman en l'arbre en algunes parcel·les i s'hi observa un bon desenvolupament vegetatiu així com de calibre de fruits.

1.4. FRUITERS

- **Alvocater**

A la Marina Baixa va continuar la recol·lecció de la varietat Hass iniciada al novembre.

- **Magraner**

Van prosseguir les labors de poda en les diferents zones productives que es troben majoritàriament en la meitat meridional de la província.

- **Nisprer**

A la Marina Baixa van continuar les labors d'aclarida de fruits i, depenent de la varietat, l'estat fenològic va oscil·lar entre el quallat de fruits (71I) i fruits fins a 40 mm de diàmetre (74).

Nispro sense aclarir (Callosa d'en Sarrià). Font: OCA de la Marina Baixa.

Poda en paraguaians (Villena). **Font:** OCA de l'Alt Vinalopó.

1.5. AMETLER

Finalitzades en la seua major part les tasques de poda, les creixents temperatures de la segona quinzena de gener van impulsar la floració de les varietats més primerenques en les zones més càlides, com el litoral de la Marina Alta o les comarques costaneres del sud, el Baix Segura i el Baix Vinalopó.

A l'Alacantí les varietats primerenques d'ametler van mostrar les gemmes unflades, mentre que les varietats més tardanes van continuar amb botó floral en repòs hivernal. Les labors de poda van anar concloent.

Ametler (Agost). **Font:** Secció Estudis Alacant.

1.6. VINYA DE TAULA

En la principal comarca productora, el Vinalopó Mitjà, gener és fonamentalment el mes de la poda del raïm de taula, a pesar que ja es va iniciar al desembre en les zones més càlides i varietats més primerenques. Els sarments són retirats o triturats per a incorporar-los al terreny.

Poda en aledo (Novelda). **Font:** OCA del Vinalopó Mitjà.

1.7. VINYA DE VINIFICACIÓ

Es van mantindre les labors de poda i posteriors tractaments d'hivern iniciats després de la fi de la recol·lecció.

Poda vinya (Benitatxell). **Font:** OCA Marina Alta.

1.8. VIVERS VINYA

A l'Alt Vinalopó van concloure les arrancades de les plantacions iniciades a final de novembre.

1.9. OLIVERA

A l'**Alt Vinalopó** la recol·lecció estava finalitzada a Castalla, Onil, Sax, Villena, Cañada i Camp de Mirra, en aquests dos municipis els danys per gelades van ser pocs precisament perquè, si quedava alguna cosa per collir, era una porció mínima. On faltava un 30 % de la producció per collir era a les zones de Beneixama i Biar; no obstant això, els descensos més bruscos de temperatures es van produir al centre de la vall on predomina la varietat primerenca genovesa, per la qual cosa tampoc cal destacar massa pèrdues.

Al **Comtat** i a l'**Alcoià**, finalitzada la campanya amb un rendiment mitjà alt, van continuar les labors de poda. Al **Vinalopó Mitjà** la campanya va concloure el 19 de gener, el rendiment mitjà al llarg d'aquesta es va mantindre entorn del 19 %. En general, el fruit ha sigut de bona qualitat, sa i sense problemes de mosca destacables.

A l'**Alacantí** la collita va acabar el 18 de gener amb una bona qualitat de l'oliva i un rendiment mitjà voltant del 20 %. Els forts vents van afectar uns quants productors que tenien pendent la collita. A l'interior de la **Marina Alta**, va prosseguir la recol·lecció i va començar la poda en les plantacions ja collides. A la **Marina Baixa** es van mantindre les labors de poda.

(Beneixama). Font: OCA de l'Alt Vinalopó.

(Senitja). Font: OCA Marina Alta.

Olivera

Alacant, 19 de febrer de 2021

Secció d'Estudis Agraris

- i Des del mes d'agost del 2018, l'estació de la xarxa SIAR de Callosa d'en Sarrià (malla) no es té en compte per a calcular la mitjana provincial.
- ii El % d'humitat d'un sòl a la capa superficial mesura la relació entre l'aigua disponible (AD) i una quantitat d'aigua disponible total de 25 mm (ADT = volum contingut a capacitat de camp – volum contingut en punt de marciment). La profunditat a la qual equival aquesta ADT depèn del tipus de sòl (oscil·la entre 20 i 25 centímetres per a un sòl franc, per exemple). El percentatge (%) d'humitat del sòl respecte de la reserva màxima (Rmàx) fa referència, en canvi, a la quantitat d'ADT que un sòl pot retindre en un volum que arriba a la profunditat de les arrels, i dona informació, per tant, de les capes més profundes del perfil.
- iii L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) és un índex normalitzat que representa la probabilitat d'ocurrència d'una quantitat de pluja comparada amb la climatologia de precipitació en una certa localització geogràfica i sobre un període llarg de referència. El seu valor numèric representa el nombre de desviacions estàndard de la precipitació caiguda al llarg del període d'acumulació de què es tracte respecte de la mitjana, una vegada que la distribució original de la precipitació s'ha transformat a una distribució normal. Els valors negatius representen un dèficit de precipitació mentre que els valors positius indiquen un superàvit de pluja. La intensitat d'un esdeveniment de sequera es pot classificar d'acord amb la magnitud del valor negatiu de l'SPI, de manera que, com més grans siguen els valors absoluts de l'índex negatiu, més seriós serà l'esdeveniment. (Font: AEMET)
- iv A partir de l'Informe de seguiment d'indicadors de sequera elaborat per la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, s'ha fet un seguiment dels escenaris de sequera de tots els sistemes que afecten la província de València mesurat a partir dels índexs d'estat de sequera. El mes de desembre de 2018 hi va haver un canvi de metodologia de manera que a partir d'ara es farà un seguiment dels escenaris d'escassetat mesurat a partir dels índexs d'estat d'escassetat, extret de l'Informe de seguiment de la sequera i l'escassetat elaborat per la CHX.
- Tal com explica aquest informe, els indicadors d'escassetat mostren la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de disponibilitat hídrica reduïda i, alhora, serveixen com a instrument d'ajuda en la presa de decisions relatives a la gestió dels recursos hídrics en aquestes situacions. En aquest sentit, en cada unitat territorial s'han triat diversos indicadors relacionats amb la disponibilitat de recursos, de manera que reflecteixen el risc de no satisfer les demandes d'aigua.
- Les variables triades en la demarcació hidrogràfica del Xúquer han sigut les precipitacions mesurades a les estacions meteorològiques, les aportacions dels rius a les estacions d'aforament i les aportacions d'entrades a embassaments, les evolucions dels nivells piezomètrics als aqüífers i volums embassats.
- Amb la ponderació i l'agregació de les diferents variables, s'obté l'índex d'estat únic de cada unitat territorial d'escassetat (UTE). El rang de valors de l'índex d'estat va de 0 a 1 i permet classificar la situació d'escassetat en els quatre nivells següents:

Descripción	Valor del indicador/IEE	Estado/escenario
Ausencia de escasez	1,00-0,50	NORMALIDAD
Escasez moderada	0,50-0,30	PREALERTA
Escasez severa	0,30-0,15	ALERTA
Escasez grave	0,15-0,00	EMERGENCIA

Font: CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer).

Igual que amb els escenaris de sequera, el pas d'uns escenaris d'escassetat a uns altres és progressiu i requereix una certa permanència en el temps mantenint el mateix valor abans de canviar d'escenari, d'acord amb les taules següents:

Escenario de partida	Entradas		
	Condición IEE	Durante	Escenario final
Normalidad	< 0,5	3 meses consecutivos	Prealerta
	< 0,3	2 meses consecutivos	
Prealerta	< 0,3	2 meses consecutivos	Alerta
Alerta	< 0,15	2 meses consecutivos	Emergencia

Font: CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer).

Escenario de partida	Salidas		
	Condición IEE	Durante	Escenario final
Prealerta	≥ 0,50	3 meses consecutivos	Normalidad
Alerta	≥ 0,50	2 meses consecutivos	Prealerta
	≥ 0,30	4 meses consecutivos	
Emergencia	≥ 0,50	1 mes	Alerta
	≥ 0,30	2 meses consecutivos	
	≥ 0,15	4 meses consecutivos	

Font: CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer).

- v ASSEGURANÇA DE COMPENSACIÓ PER PÈRDUA DE PASTURES (LÍNIA 410): aquesta assegurança es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció. L'NDVI mesura la quantitat i el vigor de la vegetació present en la superfície; el seu valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No mesura altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...) encara que hi estiga relacionat. Com que és una assegurança d'índexs, compensa a partir d'un cert llindar definit en l'assegurança. (Font: AGROSEGURO).